

ZPK CJBB75

11.11.2010

Je možné hledat v korpusu i složené slovesné tvary ?

- **Značkování slovesných tvarů**
- **Syntetické a analytické tvary sloves**
- **Slovosledná schémata analytických tvarů**

Značkování slovesných tvarů

- Vf.* sloveso infinitiv
- VB.* sloveso přítomný/futurum (indik.)
- Vt.* sloveso přítomný/futurum arch. tv. (indik.)
- Vi.* sloveso imperativ
- Vp.* sloveso l-ové příčestí (vč. tvarů s –s)
- Vq.* sloveso l-ové příčestí (vč. tvarů na –t')
- Vs.* sloveso pasivní příčestí (vč. tvarů s –s)
- Ve.* sloveso přechodník přítomný
- Vm.* sloveso přechodník minulý
- Vc.* sloveso kondicionál sl. být (*bych, ...*)
- J,.* spojka spojky podřadicí vč. *aby, ... kdyby, ...*

Syntetické tvary sloves

- indikativ prézenta aktiva (VB..... [123]P.*)
- imperativ (Vi..... [123]-.*)
- indikativ futura aktiva dokonavých sloves (VB..... [123]P.....I – pouze v SYN2005 pozdějších)
- syntetické futurum (VB.....[123]F.*)
- 3. os. indikativu minulého času aktiva (V[pq].....XR.*)
- tvary s volným morfémeme –s připojeným ke tvaru participia (V[pq].....2R.*)

Analytické tvary sloves

- Opisné/analytické futurum nedokonavých sloves aktiva
- 1. a 2. osoba minulého času indikativu aktiva
- opisné pasivum (všetchny časy)
- kondicionál (přít. a min.)
- zvratné pasivum
- zvratná slovesa
- tvary s volným morfémeme –s připojeným ke zvratné částici *se/si*

Složení analytických tvarů : tvary slovesa být a zvrátného se/si

- [lemma=„být“ & word=„.*bud.*“]
- [lemma=„být“ & word=„.*js.*“]
- [lemma=„být“ & word=„j.*“] | [lemma=„být“ & word=„není“]
- [lemma=„být“ & word=„by.*“]
- [lemma=„aby.*“] | [lemma=„kdyby.*“]
- [lemma=„se“ & tag=„P7.*“]

Složení analytických tvarů : významové sloveso

- Analytické tvary s infinitivem významového slovesa (Vf.*)
- Analytické tvary s l-ovým přičestím významového slovesa (V[pq].*)
- Analytické tvary s pasivním přičeštím významového slovesa Vs.*

Slovosledná schémata analytických tvarů

- bude pršet – bude asi pršet – pršet nebude – pršet asi bude
- přišel jsem – asi jsem přišel – asi jsem včera přišel ...
- přišel bych – ty bys přišel – ona by to nikdy v životě neudělala
- je vázána – zkoušen asi nebude – byl jsem přijat – včeras zajisté zkoušen nebyl

Čím se řídí pravidla českého slovosledu ?

- AVČ
- Postavení klitik

Opisné futurum a využití nastavení intervalu vyhledávání v kontextu KWIC

- Menu: Korpus > Implicitní atribut > lemma
- Dotazovací řádek: být
- Menu: Korpus > Implicitní atribut > word
- P filtr : KWIC >0 >0
- Dotazovací řádek: .*bud.*
- P filtr : : KWIC >0 >5
- Menu: Korpus > Implicitní atribut > tag
- Dotazovací řádek: : Vf.*

KORPUS

Bonito
Manažer Korpus Dotaz Konkordance Zobrazení Výběr Nápvěda

P filtr [] jméno: [] syn2000 []

První Poslední Od 1 Pozic od KWIC > Do 5 Pozic od KWIC >

hvíli , kdy bude hajný Vítězslav dýchat a trubička se
mě uctívý ? To nebude samo sebou . Budťo po mně
de něco chtít , snad srnce na svatbu dcery , nebo mi
val , má - li v brašně detekční trubičky . " Dneska se
hal domů . Těšil se , jak celý tento podařený kousek
Vítězslave ! " " Ubytuju ho na lovecké chatě u mě a
lá lovecký lístek , že při známostech , které mají , se
sazovi Vítězslava se slovy : " To je lesník , který vás
" Bajhř a odstřelový . Připrav se , jak přijde blíž a
' Večer ho namažu jak gardového dlaždiče , že ráno
totu pěti bodů . Na terč srnce si může střelec zvolit ,
manželka tušila , o čem bude řeč , čeho se to radění
ONSKÉ KUKAČKY " a s ním všichni jak jsme tady
sí dnes něco zařídit v okresním městě a že večer jej

bude zelenat . Šmejdil za ním jako barváf po pobar
bude něco **chtít** , snad srnce na svatbu dcery , nebo
bude **chtít** něco nekalého provést . " Navenek se t
budete holky **zelenat** , " a téměř zamilovaně je pohlad
bude za chvíli **líčit** své manželce a dcerce . Ráno to
budeme **chodit** nad ni do patnáctek . Troubí to tam do
nebude **muset** ani moc učit a tak se stalo , že z obchc
bude **doprovázet** . Zná revír jako své vlastní boty a
budeš se **ctít** , střílej ! " O Fridolína Dřevokaze se p
nebude **vědět** o světě , " kul plány hajný - lovecký do
bude - li **střílet** z volné ruky , nebo použije - li jako o
bude asi **týkat** . Nemýlila se . " Děvčata , " začal V
budeme **pochodovat** k fořtovi na polesí . " Snad ne již
bude **doprovázet** jeho kolega hajný Miloslav . Prof

> Query : "být"
> P-filter : " *bud.*"
> P-filter : "Vf.*"

Zobrazeno: 1+500/168845 (0%) Řádek: 1

Další varianty schémat

- Je rozsah 1. – 5. pozice napravo od pomocného slovesa být jediná možnost ?
- Co může přinést pokus rozšířit interval ?
- Je možné prohledávat i levé okolí ?

Úkol

- Pokuste se podobným způsobem zpracovat další slovosledná schémata

Závěr

- V korpusu nejsou analytické tvary označovány
- V korpusu lze pomocí složitějšího zadávání dotazů vyhledávat poměrně komplikované syntaktické konstrukce
- Kromě analytických tvarů např. podobně přísudky s modálními slovesy, fázovými slovesy atd.